

sudetské osudy

češi v sudetech

martin šleis

Martin Šleis se narodil 23. 2. 1933 v chodské obci Dražanov. Jeho rodiče vlastnili statek o výměře přibližně 15 hektarů. Matka zemřela v roce 1945 a otec o tři roky později, Martin Šleis tak od svých patnácti let hospodařil jen se svým bratrem. Studoval na zemědělské škole v Horšově. Vyšší vzdělání, o které usiloval, mu vzhledem k jeho původu a k několika přestupkům nebylo umožněno. V roce 1955, po ukončení vojenské služby, kterou absolvoval v Broumově, v tomto kraji už zůstal.

V této době se Martin Šleis aktivně zapojil do „socialistického budování pobraničí“. Nastoupil do strojní a traktorové stanice a účastnil se náborů do JZD v mnoha obcích okresu Broumov. Později vykonával v rámci Státního statku Broumov například funkci vedoucího dopravy nebo vedoucího lomu. V roce 1958 se dostal na kandidátní listinu Národní fronty a stal se zastupitelem Místního národního výboru v obci Křinice. V zastupitelstvu obce (později je členem tzv. občanského výboru) zůstal po celá následující desetiletí. V současné době vykonává funkci starosty obce.

Martin Šleis v této knize reprezentuje budovatele pobraničí, kteří sem přišli poté, co odešly první vlny dobrodruhů. Již v padesátých letech se zapojil do veřejného života a spoluurčoval tak osudy své obce, Křinic, i Broumova jako takového. Spoluzodpovědnost za osudy Broumova během komunistických desetiletí pro něj ovšem po roce 1989 nebyla překážkou pro další komunálněpolitickou činnost. Na Broumovsku se o něm mluví jako o kontroverzní postavě, ale jako starosta je většinou hodnocen kladně. Křinice patří na Broumovsku k obcím, které se za posledních 15 let výrazně vylepšily. Bylo zde opraveno mnoho památek a Martin Šleis jako starosta navázal pravidelný kontakt s německými rodáky.

půl století v zastupitelstvu

Já jsem v sedmnáctém pokolení přímý potomek Jana Sladkého Koziny. Pří-sahám Bohu, mám na to rodokmen. Takže já jsem přišel z Domažlic, tam jsem se narodil, tam jsem žil, tam jsem vystudoval zemědělskou školu, tam jsem nastoupil do zemědělství. To bylo taky v pohraničí. My jsme chodili týden do školy a týden jsme krmili a dělali všechny práce, který jsou na statku potřeba. Já jsem na téhle zemědělské škole pak zůstal dělat instruktora. A asi rok nebo dva poté tam Američani házeli ty falešný koruny. Kámoš z Tachova toho přivez celej balík, když byl na poli. My jsem šli na posvěcení do vedlejší vesnice, ty koruny byly k nerozeznání, a poslali jsme děti, ať nám jdou koupit cigarety. Tak nám šly koupit cigarety a ta kurva trafikant na nás zavolal četníky a už jsme šli. Všechny nás pozavírali. Ten kolega, co to přivezl, to dostal natvrdo, já jsem dostal šest měsíců. To bylo akorát před vojnou, kterou jsem si odkroutil tady v Broumově. Bylo to na začátku padesátých let. Já pocházím ze zemědělský rodiny, a tak jsem chtěl jít do Klatov na školu. Jenže máho bráchu chtěli vystě-hovat jako kulaka a já jsem to měl v posudku taky špatný. Doma jsem to už měl prostě posraný. Tak žádný Klatovy nebyly a po vojně jsem zůstal tady, na druhý straně republiky.

Tady jsem si pak našel manželku a zůstal jsem tu natrvalo. V roce 1954 jsme se brali a od té doby jsem pořád tady na jednom místě. Víc než půl století. Pracoval jsem tady ve strojní stanici. A proto jsem se znal s těmi zemědělci. Ten kraj jsem poznal prakticky celý. Od Horních Vernéřovic, to už je dneska okres Trutnov, až po ty Martínkovice. To všechno byl náš rajon. Když jsem přišel, tak ten život tady byl ještě takový jinačí, takový pestřejší, řekl bych. Nebyly tu ještě kolchozy. Když jsme přijeli na pole sekat obilí sedlákům, tak na poli bylo prostřeno. Prostěradlo, ubrus a na tom uzené maso, zabíjačka, prostě co bylo, ani kuřátka nesměly chybět. A samozřejmě pivo nesmělo chybět. Tenkrát jsme byli jako někdo, my traktoristi, který jim přišli pomoci sklízet. To byli ještě sedláci a myslím, že byli i bohatí. Ti první ne, ti ukradli, co šlo, a utekli. Na těch jed-notlivých gruntech se vystřídaly třeba tři různý rodiny. No a tam, kde to vůbec nešlo, tak to spadlo a dneska je to rozbouraný. Tak jenom u nás v Křinicích je rozbouraných 105 popisných čísel od roku 1945. 105 popisných čísel, 105 sta-vení nebo statků, který už vůbec nejsou. Prostě hotovo. Ona se taky stala chyba,

že v období socialismu někdo chytřej z té stavební parcely udělal louku nebo pole a dneska není možnost to vrátit do stavebních parcel. Kdyby to byli nechali jako stavební parcely, tak se prodaj, protože dneska by lidi stavěli rádi. Ale na to není síla a není vůle, aby někdo prosadil, že by se to vrátilo. A taky si myslím, že hodně chybí k tomu, aby tu nastoupili znovu nějaký mladý lidi.

JAK SE TO TU ZMĚNILO V DALŠÍCH LETECH A DESETILETÍCH PO VAŠEM PŘÍCHODU?

No pak přišlo období kolchozů. Nejdřív tu byly družstva, já jsem byl v družstvu asi dva roky. V některých družstvech, dá se říci ve většině tady na Broumovsku, to byla bída s nouzí, ale byly i takové výjimky, kde to bylo nadstandardní nebo nadprůměrné. Asi čtyři družstva nebo pět na celým Broumovsku. Tenkrát ty lidi dělali skoro zadarmo! Kdyby se dneska mělo povídat, za kolik sloužili, že si za práci měsíčně vydělali tři sta korun, dneska by tomu nikdo nevěřil. Ty lidi dělali s takovým elánem a chutí, že to prostě bude jejich, že si tady ten život zařídí trošku líp. Dneska už odešli, zůstali jejich potomci, a tam už je to složitější. A zvlášť dneska, když vidíme ten rozmach celosvětové nebo celoevropské, ať tomu budeme říkat, jak chceme, tak je to o něčem jiném.

Pak se založily kolchozy. Samozřejmě, že se jezdilo přesvědčovat ke vstupu do kolchozu a taky do strojní traktorové stanice. Sedláci krmili, my jsme tam chodili, abysme věděli, jaký to je, ale pak nás z toho přesvědčování bolela hlava, tak jsme se zastavili na pivo. Jezdili jsme ve skříňový véesce a pojízdny dílně, ale to patřilo prostě k věci a byli jsme taky mladý, že jo. A tak se je nějak podařilo zlámat. Problém ale byl, že tady pak byly dvě družstva. Družstvo spodní a družstvo horní. To spodní si vedlo oproti tomu hornímu daleko líp, a tak nechtěli do kolchozu. Nelíbilo se jim to. A tak se vykonstroval takovej proces. Byl hrozně udělanej, pár lidí bylo zavřenejch kolik roků. Samozřejmě jim to podlomilo zdraví. Ale pokud se vrátili, tak nebyli zase nějaký zatrpklý, žili dál normálním životem. Ale tohleto na nich zanechalo stopy a byli rehabilitovaný. A tímhle způsobem se vlastně podařilo ta dvě družstva sloučit nebo byla násilím dána dohromady a vzniklo tu jedno družstvo a to bylo asi do roku 1965. A jaká byla příčina tohoto konfliktu? Politická. Děly se u nich domovní prohlídky. A tvrdilo se, že se u nich našly zbraně, a je možný, že v některých těch starejch statkách skutečně zbraně byly, ale ty lidi to ani nemuseli vědět, ani nevěděli, že někde třeba pod doškama něco bylo. Tak se z toho udělal čistě politickéj proces. To všechno byli dobrý hospodáři. Jsem přesvědčený, že kdyby je nezavřeli, tak že se to dalo dohromady samo, protože ty ostatní by viděli, že se maj líp, a došlo by k tomu tak nějak nenuceně. Bylo to všechno postavený na politickým základě, nic hospodářskýho v tom nebylo, a všichni pak byli rehabilitovaný. V tom horním družstvu krmila moje tchyně, já jsem tam chodil pomáhat.

To byly doby zlý, kdy taky krmná dávka pro jednu krávu byl jeden došek. Obíraly se tady ty stodoly a tím se krmil dobytek, jedním doškem. To už byla skupina

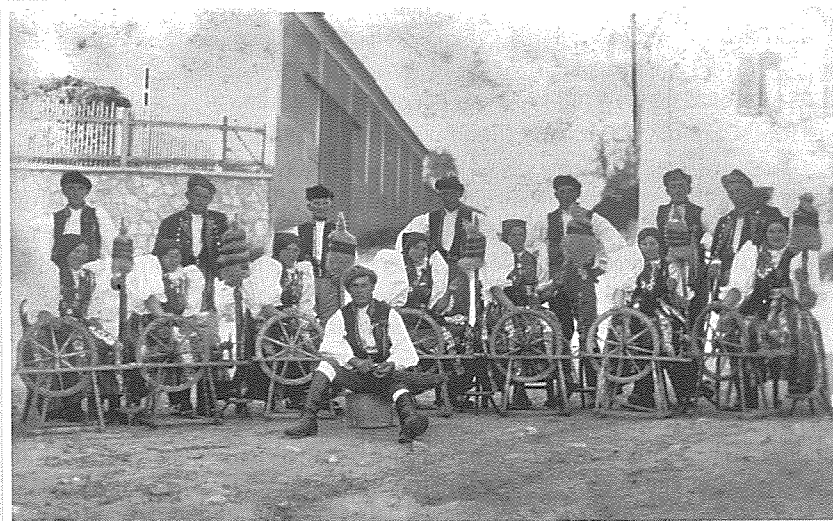
lidí, který chodili ráno krávy zdvíhat, páč nebyly schopný se postavit, jak byly podvyživený. No, to všechno se tady prožilo a pak v tom roce 1965 to převzal státní statek. Nejdřív to byl malej statek Broumov, pak to byl statek Broumov, kterej se spojil se statkem Jetřichov, pak se spojil statek Jetřichov, Broumov a Teplice a byl to třináctej největší statek v tehdejší ČSSR. Měl 16 000 hektarů a asi 3200 zaměstnanců. Už to byl prostě kolos a výroba tam byla rozdělená na samostatný hospodářský jednotky. Bylo to na poměrně vysoký úrovni. Třeba na Teplicku se dělaly ovce, ten statek měl ve stavu asi 6000 kusů, pak 4000 ovcí, z toho třeba 1000 kusů bylo tady v Křinicích, protože půda je dobrá, bonitně výživná, abych to tak řekl. A dneska jsou tady asi čtyři krávy, oproti tomu tisíce! A byl tu vystavěnej velkokapacitní kravín pro 600 kusů dojnic. Já nevím, co se s tím dneska stane. To bude skanzen, je to rozkradený. Potom se tu taky dělaly slepice. Ty už tady byly i za těch obou družstev, nosnice, přešlo se pak na výkrm brojlerů, každěj měsíc 50 000 brojlerů. To bylo taky pro lidi zajímavý, protože to bylo výhodný. To byly úžasný věci! V sedmdesátějch letech to už šlo tak daleko, že si západní Němci poručeli, jaký mají být kuřata: tam nesmělo být kuře těžší než jedno kilo, aby se snědlo k obědu, a ne jako u nás, aby bylo kuře k obědu a ještě zbylo k večeři, když už je studený. Musely bejt vykrmený za třicet šest dnů, nesměly sežrat víc než dva kilogramy krmný směsi a šly pryč, šly na zabití, vyváželo se to.

Hlavně vzpomínám na ty brigády, třeba slovenský brigády. Co se sem vozilo, to byli ty nepřizpůsobiví až tamhle z východního Slovenska. Než se to sem dovezlo, pak se to sem dovezlo, pak to nechtělo dělat, pak to mělo málo peněz, to bylo jedno s druhým, pak než se to odvezlo zpátky. Prostě nepřizpůsobiví, Cikáni, a jaký! Člověk se jich až bál. Dělat se tomu moc nechtělo, ale trochu to pomohlo. Nicméně bylo to zajímavý. Tenkrát se ještě pořádně dělalo. Třeba tady závod dostal za úkol odvézt, sklidit padesát hektarů balíkové slámy, ale ty lidi tam chodili. A dodneška na to vzpomínaj, když se potkáme. Dneska to chybí, dneska by potřebovali rozhejbat svaly s těma balíkama. Bylo to takový holt vo jiným, no. Když to porovnám s dneškem... Řekl bych, že poslední dva tři roky se to vylepšuje, ale jeden čas to byl hroznej pohled, na ty pole, na ten katastr. Dneska jsou tady v Křinicích dva hospodáři na nějakějch sto hektarů, jeden pán z Policka a jeden ze Žďáru. Maj samozřejmě techniku, to nemá chybu. Dřív tady projelo padesát traktorů denně, dnes tu neprojede žádněj. Jenom autobus, každou chvíli, kterej má smlouvu na kyvadlovou dopravu jako jediný na Broumovsku. Nemáme tu ani krám. Bejvaly tu tři. Konzum teď není žádněj. Mysleli jsme si, že to nepůjde, ale je to dobrý. Lidem to moc nechybí, protože někdo ze sousedství vezme člověku ráno třeba rohlíky z toho Penny. A to zase podporuje určitou pospolitost. Dřív tu bylo sedm hospod, potom zbyly čtyři hospody a dneska máme prakticky dvě. To prostě skončilo, lidi odešli, už vlastně tak nějak v sedmdesátějch letech. Dřív chodili dělníci od pily pěšky nebo jezdili na kole, tam dole byla hospoda, byl to vlastně zájezdní hostinec. Jak kočí vozili dříví na pilu, tak se zastavili na pivo, na svačinu, dělníci šli z továrny, stavěli se na pivo a na svačinu. Dneska už je to všechno pryč. Nikdo tam nechodí, dříví se sem žádný nevozí. Dneska by se tam ty lidi neuzivil.

Chodská svatba. Rodiče Martina Šeise (pár vpravo) a svědkové

Přástky na Domažlicku v době Šeisova dětství

JAKÉ FUNKCE JSTE ZASTÁVAL V DRUŽSTVU NEBO V KOLCHOZU?
A JAKÉ VEŘEJNÉ FUNKCE?

Já jsem tam prošel řadou postů. Dělal jsem tam mechanizátora, potom jsem dělal vedoucího střediska, pak jsem dělal vedoucího dopravy, vedoucího lomu, pak jsem taky chvíli dělal vedoucího personálního útvaru. A taky jsem udělal průser a už jsem šel: stranickej trest a už jsem šel ven. Pak přišel jinej ředitel, tak jsem šel zase zpátky. Takže asi dvakrát jsem byl tam, a než jsem šel do důchodu, tak jsem skončil jako vedoucí autodopravy na tom jednom statku. Ale nenaříkám na to. I když byl průser, tak to prostě bylo fajn. Poznal jsem spoustu lidí za tu dobu. Říkám, je to jenom dobře, že jsem poznal tolik lidí, a všelijakejch lidí.

A veřejnej život? Tak dřív to byla ta Národní fronta. To bylo v padesátých letech a to trvalo do let osmdesátých, co byla obec obcí. A pak, myslím v roce 1985, jsme přešli pod Broumov a pak už tady byl občanský výbor. Já jsem nebyl starostou, ale v zastupitelstvu jsem byl od roku 1958 a pak jsem byl v tom občanským výboru. Poprvé jsem byl zvolenej v roce 1958 a to jsem ještě za to musel zaplatit půlku piva. Takže v zastupitelstvu jsem skoro půl století.

Já to hodnotím tak, že ti lidé se více scházeli a měli k sobě blíž. To dneska je to jiný. Je tady Sokol, hrál se tu fotbal. Ale dneska už tu žádný mladý nejsou, tak se ani ten fotbal nehraje. Takže zbývaj hasiči. A ty hasiči ještě maj různý soutěže, a co se tak kolem toho točí. My je podporujeme jako obec z rozpočtu, aby tady přece jenom něco bylo. Tak jednou dvakrát za rok se udělá něco zajímavýho, třeba bály. Bývaly čtyři, teď jsou dva bály za rok. Samozřejmě, ta kultura byla lepší. Taky se hrálo ochotnický divadlo. To se hrálo hodně v Křinicích. A to bylo něco! Zdá se mi, že tak nějak v těch sedmdesátých letech ty věci hodně končily. Po válce sem přišli lidé, který třeba to ochotnický divadlo hráli v oblastech, ze kterých přišli, třeba z Rychnovska, ty hráli nejvic. Vydrželo nám to dlouho, ale pak některý odešli a hlavně odešel ten hlavní režisér aovej se už nenašel.

JAKÉ BYLY MOŽNOSTI A PŘEKÁŽKY V LETECH SEDMDESÁTÝCH A OSMDESÁTÝCH
A JAKÉ JSOU PŘEKÁŽKY DNES?

To bych mohl rovnou porovnat na konkrétních příkladech. To se mně porovnává nejlíp. Už přesně nevím, ale myslím si, že to bylo někdy v sedmdesátých letech, kdy běžela akce pomoc pohraničí na popud vlády. To bylo poprvý, kdy si někdo řek, že tomu pohraničí je třeba pomoct. První moment, kdy když si někdo vyměnil okna nebo třeba udělal koupelnu v baráku, tak dostal uhrazeno padesát procent nákladů. Dávali jsme to my, jako místní národní výbor, naše stavební komise. Ta to povolila, on přines faktury, ta komise se tam šla podívat, jestli je to udělaný, potvrdilo se to a dostal těch padesát procent. Tak to byl skutečně první moment, kdy se pro pohraničí začalo něco dělat. Když teda nepočítám doosídlovačky v padesátých letech. Ještě tady taky pár baráků opravenejch v tý době stojí. Tehdy přijely stavební podniky z Jičína a ty baráky opravily a nastěhovaly

tam lidi. A pak teda byla v sedmdesátých letech tahleta akce pro ty drobný lidi, pro každýho. To trochu pomohlo. A na druhou stranu, to je ale asi dáno dobou, že se dělaly velké okna, a tak tady vidíte stavby, který jsou dokurvený tímhle tím, velký okna, kachlíky kolem. Architektonický ráz, který to mělo mít, to zkrátka nemělo. Na to si tenkrát nikdo nevzpomněl. Dostal 15 000 nebo 30 000 korun na opravu baráku, tak si vyměnil malý okna za velký. Byly všelijaký soutěže nebo akce Z, na to se taky dostávaly nějaký peníze. Dneska to je, řek bych, daleko složitější a ta podpora není ani tak výrazná, anebo to lidi ještě tak neuměj. Nevím, jak bych to porovnal. Dneska je to vlastně o vypisování těch grantů. Taková obec, jako jsme my, ta aby si na tu přípravu grantů zjedнала bůhvíkoho. Lížem z toho každěj rok nějakou korunu, ale je to hrozně složitý. To jako když to porovná s tou pomocí pohraničí, tak ta se udála tady, věřilo se těm lidem, tomu národnímu výboru a okresu, že ty peníze pošle. Zatímco dneska je tolik takovejch složitostí. Teď jsem ale zrovna zachytil, konečně na to někdo přišel, že se na Broumovsku vypisují zvláštní granty nebo zvláštní pomoc nezaměstnaným. Takže nám jako obci budou taky přispívat.

DOSTALI JSME SE K SOUČASNÉ DOBĚ. JAKÝ NÁZOR MÁTE NA AKTIVITY LIDÍ, KTEŘÍ SE V POSLEDNÍCH LETECH SNAŽILI OŽIVIT BROUMOVSKO?

Já si myslím, že tyhle ty iniciativy jako Bergmann, ti chlupci, že si myslí, že už jsou někde za vodou, a že ještě od toho života nedostali pořádnou facku. Na ty místní, na ty původní to nepůsobí dobře. Možná na dva na tři. Ale na ty, který jsou obyčejný, kterým to myslí, tak jak jim to myslí, na ty to dobře nepůsobí. Doktor Piňos, ten z nás dělal hlupáky, že prej nejhlupejší lidi jsou na Broumovsku. A tak mně to nedálo a v souvislosti s oslavami 750 let obce, který jsme tu vloni měli, jsem si udělal takovej přehled, jestli jsme opravdu blbí a samí nevzdělanci. Vyšlo mně z toho, že z těch čtyř set obyvatel, co tady máme, tak máme čtyřicet procent středoškoláků. To podle mého názoru není tak špatný: nejsme tak blbí. Máme asi šest procent vysokoškoláků a teď poslední rok jsme měli tři vysokoškoláky: jeden je doktorem medicíny, jeden je doktor ekonomie a ten třetí je doktor filozofie.

VÍM, ŽE JSTE V KŘINICÍCH NAVÁZALI ČILÝ KONTAKT S NĚMECKÝMI RODÁKY. JAK K TOMU DOŠLO A CO SI O NICH MYSLÍTE?

Podívejte, tady na Broumovsku si koupilo baráky spousta Holanďanů. A já si myslím, že by bylo daleko výhodnější než ty Holanďani, zkusit sem vrátit ty potomky lidí, který tu dřív žili, který by o to měli zájem. Vrátilo by se zpátky nějaký to rodinný pouto, který dneska hrozně chybí. Co si budeme říkat, to lidem chybí. Já jsem byl spolu s dalšíma zastupitelama na tom jejich srazu, jak oni mají ty sudetoněmecké dny. Tak tam jsme se taky poznali. No tam já jsem vlastně poprvé uviděl ty Křinický a oni, asi mimo dvou, mě taky viděli poprvé. A když

pak bylo to výročí, pozvali jsme je sem, protože je potřeba, aby taky viděli, že když se tady narodili, že se na ně nevykašleme. Naším velkým patriotem je pan Ansoerge, Němec, kterej se tu narodil a odešel ještě jako dítě. Já jsem se s ním poznal v roce 1968 nebo 1969, když poprvé přijel sem do Křinic. Jeho rodiče byli kováři a postavili tady kovárnu. Pan Ansoerge od těch šedesátých přijížděl pravidelně, po roce 1989 i několikrát za rok. Dal peníze například na kapličku sv. Huberta; on je totiž taky myslivec. Ale dává i na další památky, dal obci asi 100 000 korun, přispívá hasičům nebo sokolům.

No, o těch památkách by se dalo mluvit dlouho. Do toho jsme se dali vehementně, už před rokem 1989 se začalo s tou jednou kaplí. To začínal nějaký Míra Netík, ale to my jsme tady nebyli jako ouřad, to my jsme tu ani nebyli, poněvadž jsme patřili pod Broumov. Na tom se podílel zčásti městský národní výbor a zčásti ti zedníci, taky – už nežije – nějaký Vašek Pražáků. A pak samozřejmě došlo k tomu převratu a dokončilo se to. Po převratu tady byli studenti, takový tábory, přes organizaci INEX. Oni opravili nebo pomohli opravit 28 sakrálních staveb. Křížovou cestu jsme dali do pořádku. A ta křížová cesta je dneska opravená, připravená a trochu pozměněná. To se dělalo ve spolupráci s panem vikářem. A na tý cestě jsou obrazy jednotlivých zastavení, když Ježíš Kristus nese ten kříž. A ty obrazy tam byly – to všechno samozřejmě z pískovce. Ale ono bylo jasné, že když tam dáme obrazy, bude to furt rozmlácené, že nám to rozbijou, rozstřílejí vzduchovkou, jak se to dneska dělá. Tak jsme pak šli za místním panem vikářem a poradili jsme se, jestli by se něco stalo, kdybychom tam dali slovní text. Takže teď tam je slovní text. Je to tam německy a letos jsme tam přidali i český text. A máme dohodnuto s panem vikářem, že bychom tam udělali procesí. Tak to jsou takový ty všelijaký historie.

DOKÁZAL BYSTE ŘÍCI, KDE JSTE VLASTNĚ DOMA?

Teď už asi tady, i když tam na Domažlicku je nějaký grunt, jsou tam pole, ale není nikdo, kdo by tam šel. Šleisové jsou taky tady, jako vnučata. Nabízím jim ty pozemky na Domažlicku, ale nechtěj o tom ani slyšet. Oni žijou na Broumovsku a chtějí tady žít dál. Ten patriotismus musí zůstat. Kdyby nebyl, tak je konec. Křinice jsou Křinice, pak teprve Broumov a pak to ostatní.

VY JSTE SÁM ŘEKL, ŽE UŽ JSTE V PODSTATĚ TADY Z BROUMOVSKA.
JSTE TEDY ZE SUDET, NEBO TO SLOVO PRO VÁS MÁ NEPŘÍJEMNÝ NÁDECH?

Já bych vám řekl, že jsem takový, že mně ty Sudety vůbec nevdají. A už ten mariáš, co jsme začali před těmi šesti lety, jsme nazvali „Sudetská liga“. Já jsem se na tom výmyslu podílel. Ony ty Sudety tady byly odjakživa. Byly tady ještě před Henleinem. A mně to nevdají. Proč bych se toho měl nějak štítit nebo bát?

Gourai JZSO 1962

W. Casar papír. 7333:10

1000	Geminhor Jan. 18.1.1921.	18.1.1921.	okl. 7.7.46
1000	Kliment J. Jozima 8.9.1921.	8.9.1921.	Kolář 1/4
1000	" Jozima 8.2.1945.	8.2.1945.	okl. Chumpek.
1000	" 8.6.1946.	8.6.1946.	
1000	Števan Vladimír 25.12.1920	25.12.1920	okl. 405
1000	" Marek 9.9.1926	9.9.1926	9.10.46 Brambor olivki
1000	Moravský Jaroslav 3.5.1914	3.5.1914	
1000	Moravský Vlasta 26.11.1924	26.11.1924	
1000	Moravský Jaroslav 26.6.1947	26.6.1947	
1000	Moravský Rudolf 22.10.1916	22.10.1916	okl. 24 III 1947
1000	Moravská Jaroslava 24.4.1921	24.4.1921	okl. Březina I
1000	Moravská Jaroslava 5.4.1946	5.4.1946	9.9.46
1000	Locher Adolf 14.3.1889	14.3.1889	5.5.46 okl. Brambor I
1000	Locherová Anna 28.11.1916	28.11.1916	28.11.46 okl. 225
1000	Locher Ladislav 3.11.1926	3.11.1926	
	Uhlík Vilém 3.1.1923	3.1.1923	
	" Milana 26.10.1928	26.10.1928	
	" Kára 8.2.1927	8.2.1927	
	" Štábl 16.9.1948	16.9.1948	
	Milichová 9.9.48	9.9.48	

Zápis o majitelích dnes již neexistujícího statku během roku 1947

Sudetská liga

